

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Moral motivation within groups

Lee, R.A. van der

Citation

Lee, R. A. van der. (2013, June 13). *Moral motivation within groups*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20960>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20960>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20960> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Lee, Romy van der

Title: Moral motivation within groups

Issue Date: 2013-06-13

Summary

in Dutch

Moraliteit is van groot belang voor mensen: Ze willen moreel gevonden worden en willen bij morele groepen horen. Moraliteitsoordelen hebben derhalve het vermogen om mensen te motiveren om ‘goed’ gedrag te vertonen. In de huidige dissertatie neem ik een sociale identiteitsbenadering aan, door voort te bouwen op de veronderstelling dat een sociale identiteit individuen—als leden van sociale groepen—kan motiveren. Ik heb onderzocht hoe groepsoordelen over moraliteit (i.e., betrouwbaarheid, eerlijkheid, oprechtheid) de motivationele reacties van groepsleden beïnvloeden. Ik heb dit steeds vergeleken met oordelen over competentie (i.e., vaardigheden, succes) als een alternatief evaluatief domein.

In drie empirische hoofdstukken staat beschreven hoe ik de invloed van moraliteits- (vs. competentie-) oordelen heb onderzocht. Ik heb dit vanuit verschillende perspectieven bekeken, namelijk oordelen over 1) het *eigen* gedrag van groepsleden, 2) het gedrag van een *ander* groepslid, en 3) het gedrag van een *potentieel* groepslid. Daarbij heb ik verschillende soorten motivationele reacties onderzocht: Affectief, cognitief, psychofysiologisch, en gedragsmatig. De centrale voorspelling was dat groepsoordelen over moraliteit over het algemeen meer invloed hebben op de motivationele reacties van groepsleden dan oordelen over competentie.

In Hoofdstuk 2 beschrijf ik drie experimenten waarin ik heb gekeken naar groepsoordelen over het eigen gedrag in termen van moraliteit of competentie. Ik heb me daarbij specifiek gericht op de affectieve en cognitieve reacties op deze groepsoordelen. De resultaten toonden aan dat onderzoeksdeelnemers meer negatieve emoties ervoeren, met als gevolg daarvan dat ze zichzelf niet goed in staat achtten om hiermee om te gaan, wanneer hun gedrag door andere groepsleden was beoordeeld als immoreel. Dit was minder het geval wanneer hun gedrag werd beoordeeld als

incompetent. Wanneer deelnemers vervolgens echter de kans kregen om hun reputatie als moreel groepslid te herstellen werd de negatieve emotionele reactie verlicht en nam de mate waarin ze zichzelf in staat achtten om hiermee om te gaan toe. Op basis van de resultaten kon ik vervolgens ook uitsluiten dat morele oordelen altijd sterkere emotionele reacties oproepen. Deelnemers aan het onderzoek ervoeren namelijk meer positieve emoties wanneer hun gedrag beoordeeld werd als competent dan wanneer het werd beoordeeld als moreel.

In Hoofdstuk 3 heb ik me gericht op de psychofysiologische reacties van groepsleden. Ik maakte een onderscheid tussen cardiovasculaire patronen die indicatief zijn voor negatieve bedreiging versus positieve uitdaging. Hierbij onderzocht ik niet alleen de invloed van moraliteits- en competentie-oordelen over het eigen gedrag, maar ook reacties op oordelen over het gedrag van een ander groepslid. De resultaten van twee experimenten toonden aan dat negatieve oordelen in termen van moraliteit (vs. competentie) een cardiovasculair patroon induceren dat indicatief is voor negatieve bedreiging (in plaats van positieve uitdaging). Dit zelfde patroon werd gevonden ongeacht of het moraliteitsoordeel betrekking had op het eigen gedrag of op het gedrag van een ander groepslid. Groepsoordelen in termen van immoraliteit ontlokken dus een relatieve bedreigsreactie in groepsleden, in plaats van hen positief uit te dagen.

In hoofdstuk 4 richt ik me op de bereidheid een potentieel nieuw groepslid in de groep op te nemen. Ik beschrijf drie experimenten waarin ik heb onderzocht hoe de moraliteits- en competentie-oordelen over een potentieel groepslid de gedragsmatige reacties van andere groepsleden beïnvloeden. De resultaten toonden aan dat groepsleden geneigd zijn om een potentieel groepslid dat is beoordeeld als immoreel buiten te sluiten, omdat deze een bedreiging vormt voor de positieve sociale identiteit. De neiging om een potentieel groepslid buiten te sluiten is minder groot als deze is beoordeeld als incompetent. Groepsleden zijn daarentegen meer geneigd om een potentieel groepslid in de groep op te nemen wanneer deze is beoordeeld als moreel in plaats van competent. De moraliteit van potentiële groepsleden leidt dus tot meer uitgesproken gedragsmatige reacties dan hun competentie.

Alles bij elkaar toont het onderzoek dat beschreven is in deze dissertatie aan dat de motivationele kracht van moraliteit met name betrekking heeft op immoraliteit. Oordelen in termen van immoraliteit roepen een verscheidenheid

aan motivationele reacties op in groepsleden, waaronder negatieve emoties, een verlaagde inschatting van de eigen mogelijkheden om ermee om te gaan, een cardiovasculair patroon dat indicatief is voor negatieve bedreiging in plaats van positieve uitdaging, en een grotere geneigdheid tot sociale exclusie. Moraliteitsoordelen hebben over het algemeen dus een grotere invloed dan competentie-oordelen op het streven van groepsleden om een positieve sociale identiteit te verwerven door zelf een 'goed' groepslid te zijn of geassocieerd te worden met een groep waarin anderen 'goed' zijn. Hiermee geeft het onderzoek dat in deze dissertatie wordt beschreven inzicht in de verschillende manieren waarop moraliteitsoordelen de motivatie van groepsleden beïnvloeden.

